

**के तपाईंको घर
पानीले रसाएको छ ?**
अब चिन्ता नगर्नहोस !
चिन्ताको समाधान Waterproofing
ले गर्न छ । १००% ग्राहकीका साथ
समस्याको समाधान ।

सम्पर्क: प्रगति ट्रेड कर्सन
रानीपौल, पोखरा -१९ (राडेंट पार्टी प्लेसको निवासी)
०६९-५७०८०८८, ८८५६०२३३३, ८८४६८५८५३

पोखरापत्र

Pokharapatra National Daily

राष्ट्रिय दैनिक

रु. १०० मा
कलर मिजिटिक कार्ड
साथै
तुरन्त क्यालेण्डर प्रस्तक,
स्मारिका आदि छपाई गर्नु परेमा
सम्पर्क:
०६९-५७०६५९, ८८५६०७५५५५

वर्ष २५

अंडक १३२

श्रेणी क्षेत्रीय 'क'

२०८१ जेठ १२ गते शनिवार

२५ May 2024

पृष्ठ ४

मूल्य रु. ५।-

नेपालमा पठन संस्कृतिको विकास नै छैनः प्रथम राष्ट्रपति डा. यादव

पोखरापत्र संचादनात

पोखरा, ११ जेठ

नेपाल पत्रकार महासंघ कास्की शाखाले डिजिटल पुस्तकालय संचालनमा ल्याएको छ । गण्डकी प्रदेश सरकार, पोखरा महानगरपालिका लगायतको सहयोगबाट हालै निर्माण भएको उक्त पुस्तकालय शुक्रबारबाट संचालनमा आएको हो ।

नेपालका प्रथम राष्ट्रपति डा. रामवरण यादवले शुक्रबार उक्त पुस्तकालयको उद्घाटन गर्दै नेपालमा पठन संस्कृतिको विकास गर्नु पर्ने बताउनुभयो । डिजिटल सिस्टमले गर्दा हिजोआज पुस्तकहरु पढने अध्ययन गर्नु भन्दा पनि डिजिटल माध्यमबाट आवश्यक परेका वेलमा खोजी गर्ने प्रवृत्तिले गर्दा पठन संस्कृतिको विकास हुन नसकको उहाँले दावी गर्नु भएको हो । अहिलेको पठन संस्कृति

निकै कमजोर भएको अबस्थामा नेपालकै नमुना डिजिटल पुस्तकालयको रूपमा कास्कीमा संचालन गर्नु निकै उदाहरणीय कार्य भएको संस्थापक राष्ट्रपति डा. यादवले प्रशंसा गर्नु भयो । उक्त पुस्तकालयको उद्घाटनको अवसर आफुलाई दिएकोमा अवसर आफुलाई दिएकोमा यादवले आशय थियो । गण्डकी प्रदेशका सभा सदस्य एवं पूर्व मन्त्री बिन्दुकुमार थापाले पत्रकारको क्षमता अभिनृदित गर्ने उद्देश्यले स्थापना हुन लागेको पुस्तकालयको सभा हुने भएको कोषाध्यक्ष कृष्ण प्रसाद दवाँलीले बताउनु भयो ।

फाइदा लिन सके त्यसबाट असल नागरिक उत्पादनमा थप टेवा पुने उहाँको भानाई थियो । नेपालमा पठन संस्कृतिको विकास गर्न आवश्यक भएको संस्थापक राष्ट्रपति डा. यादवले आशय थियो । गण्डकी प्रदेशका सभा सदस्य एवं पूर्व मन्त्री बिन्दुकुमार थापाले पत्रकारको क्षमता अभिनृदित गर्ने उद्देश्यले स्थापना हुन लागेको पुस्तकालयको उक्त अभियानलाई सफल पार्न भयो ।

नेपाल पत्रकार महासंघ कास्कीका अध्यक्ष विमला भण्डारीको अध्यक्षतामा कार्यक्रम सम्पन्न भएको सहसंचिव रेम बहादुर बिकले बताउनु भयो । यसैबिच, शनिवार महासंघ नायकीको साधारण सभा हुने भएको कोषाध्यक्ष कृष्ण प्रसाद दवाँलीले बताउनु भयो ।

विद्यार्थीलाई आधारभूत सीप प्रदान गर्ने पाठ्यक्रम तयार भयो : मुख्यमन्त्री अधिकारी

पोखरापत्र संचादनात

पोखरा, ११ जेठ

गण्डकी प्रदेशका मुख्यमन्त्री खुगराज अधिकारीले विद्यार्थीलाई आधारभूत सीप प्रदान गर्ने कक्षा ९ र १० को पाठ्यक्रम तयार भएको बताउनुभयो ।

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कास्की शाखाको आयोजनामा शुक्रबार छोरेपाटन माविमा भएको ४१ औं ज्ञनियर/युवा तथा ३० औं शिक्षक नायक गोष्ठीको उद्घाटन गर्दै आफूले पहिलोपटक मुख्यमन्त्री हुँदा थालनी गरेको काम अहिले विज्ञ राखेर पुरा गरेको बताउनुभएको हो । तयार भएको

पाठ्यक्रम मेडिकल इर्जेन्सी, प्राकृतिक प्रकोप, बाढी नियन्त्रण तथा महिला हिंसा विश्वदर्कका सीपहरु लिनका निम्नी प्रभावकारी बन्ने विश्वास उहाँको छ । '९ र १० कक्षाको लागि पाठ्यक्रम बनाउन

पहिला मुख्यमन्त्री हुँदा सुरु गरेको थिए । अहिले विज्ञ राखेर त्यसको पाठ्यक्रम तयार भएको छ उहाँले भनुभयो । पाठ्यक्रमको महत्वपूर्ण पक्ष रेडक्रससँग सम्बन्धित रहेको खुलाउनुभयो । कास्की रेडक्रसले

गरेका कार्यको प्रशंसा गर्दै विपद्मा रेडक्रस भन्ने कुरा स्थापित गर्न युवा रेडक्रसकर्मीको भूमिका महत्वपूर्ण रहेको बताउनुभयो । कार्यक्रम माफर्ट मुख्यमन्त्री अधिकारीले मानव सेवामा समर्पित रहै आपत विपद्को बेलाका योद्धाहरु तथा जुनीयर रेडक्रसका योद्धाहरु तथा उमीहरुलाई सहयोग गर्ने शिक्षक नायकलाई सम्मान गर्नुभयो । उहाँले आफू समेत रेडक्रसको आजीवन सदय रहेको बन्दै सोसाइटीले गर्ने गतिविधिमा सदैव साथ रहने प्रतिवद्धता जनाउनुभयो । युवा रेडक्रस सर्कल छोरेपाटन माविमा आतिथ्यता तथा व्यवस्थापनमा कार्यक्रम भएको थियो ।

उपल्लो टिमिरेचौर, तल्ला टिमिरेचौर, चिसाखोलालगायत क्षेत्रमा स्थानीयले कृषि गर्ने छाडेका थिए । खेतबाटी फाईमा परिणत भएको थियो । ६४ वर्षीय ऋषिराम पौडेलका भनाइमा त्यस त्रिभागीको उपल्लो टिमिरेचौरमा उत्तरांतर खेतीबाली गरिरह्यो । "हामा बाटबाजेको मुख्य कृषि उड्जनी गर्ने ताउं नै यही थियो, यहाँ घरोठ थिए । गाईबस्तुपालन हुँयो", उहाँले भनुभयो, "पछि सबै हेमातिर सरोपाली यहाँको जग्गा बाँकै थियो, पुल बनेपछि अहिले फेरि हराभारा भएको छ ।"

उहाँले आफूले पनि यस वर्षको रोपाइका लागि बीउ राख्ने तयारी गरेको सुविधा आएपछि भएको ३० वर्षदेखि

नयाँ शक्ति अभियान थप सशक्त हुन्छ : डा. भद्रराई

पोखरापत्र संचादनात

बागलुङ, ११ जेठ

नेपाल समाजवादी पार्टीका अध्यक्ष तथा पूर्वप्रधानमन्त्री डा. बाबुराम भद्रराईले नयाँ शक्ति निर्माण अभियानलाई थप सशक्त बनाउनुपर्ने बेला आएको बताउनुभएको छ ।

नेपाल समाजवादी पार्टीको बागलुङ जिल्ला अधिवेशन तथा प्रशिक्षण कार्यक्रमलाई आज सम्बोधन गर्दै उहाँले राजनीतिमा सरसफाइ आवश्यक रहेको बताउनुभयो । पार्टीहरु सिद्धान्त र विचारभन्दा स्वार्थमा रुपालिँदा मुलुकले निकास पाउन नसकेको उहाँको धारणा थियो ।

आफूले नयाँ शक्ति पार्टी स्थापना गर्दा उठाएका सर्वालाई आवश्यक रहेको बताउनुभयो । यसैबिच, शनिवार महासंघ कार्यक्रम भएको उपरान्त आवश्यक रहेको बताउनुभयो ।

उहाँले जोड दिनुभयो ।

जिल्ला अधिवेशनले कृष्ण शर्मा संयोजक रहेको ५१ सदस्यीय जिल्ला कमिटी गठन गरेको छ । पार्टीको विचार महाधिवेशनपर्श्चात् बाँकी पदाधिकारीको दुझो लगाउने अध्यक्ष शार्माले बताउनुभयो ।

असार २ गते व्यास नगरपालुको पुनःमतगणना हुने

पोखरापत्र संचादनात

तनहुँ, ११ जेठ

आगामी असार २ गते तनहुँको व्यास नगरपालिका प्रमुखको पुनःमतगणना हुनेभएको छ । उच्च अदालत पोखराले गत जेठ १ गते गरेको फैसलाको आज सार्वजनिक विपद्को उपरान्त गर्ने आदेश दिएको थियो । नगरपालुको मतगणना बदर गरी पुनःमतगणना गर्न आदेश दिएको थियो । मतगणनामा धाँधली भएको भन्दै विसं २०७९ जेठ १२ गते पुनःमतगणना हुन लाग्नेको हो ।

फैसलामा एक महिनाभित्र पुनःमतगणना गर्नु भिन्नअनुसार उच्च अदालत पोखराको सभाहलमा असार २ गते बिहान १० बजेदेखि मतगणना गर्न देखिन्ने गर्ने अवधिकारीको विपद्को बनाइ रिटर्न गर्नुभएको थियो । रिटर्न अन्तिम सुनुवाई गर्दै अदालतले निवेदकको दाबी

पुने फैसला गरेको थियो । विसं २०७९ वैशाख ३० गते भएको स्थानीय तहको निर्वाचनअन्तर्गत नगरपालुको बैकुण्ठ न्यौपाने १२ हजार ७८ मत प्राप्त गरी विजयी हुनुभएको थियो भने जोशीले ११ हजार आठ सय २६ मत प्राप्त गर्नुभएको थियो । मतदानकै बैला व्यास नगरपालिका-८ रिस्तीमा मतपत्र च्यातिएपछि जोशीमाथि आक्रमण भएको थियो । निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयले उक्त बडाको मतदान केन्द्रको मतदान स्थगित गरी पुनःमतदान गराएको थियो ।

सूपश मूल्यमा आकर्षक छपाइ

पुस्तक, स्मारिका, ब्रोसर, क्यालेण्डर, निमन्त्रणा कार्ड, बिल, रसिद, पोस्टर, पम्प्लेट, भिजिट्टु कार्ड आदि छपाईसम्बन्धी कामका लागि हामीलाई समर्पनहोस ।

हिमालय अपर्सेट प्रेस

नयाँबजार, पोखरा

फोन नं. : ०६९-५७०६५९

गण्डकीमा नागरिक सम्मेलन

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, ११ जेठ

गण्डकी प्रदेशलाई विभिन्न मानकमा समृद्ध बनाउन शुक्रबारदेखि नागरिक सम्मेलन शुरू भएको छ।

नागरिक चासोका समसामयीक चौधू वटा विषयमा छलफल शुरू भएको छ। गैरसरकारी संस्था महासंघ गण्डकी प्रदेशले आयोजना गरेको सो सम्मेलनमा विभिन्न नागरिक संस्थाहरूको उपस्थिती रहेको छ। सो दुई दिने सम्मेलनको उद्घाटन गण्डकी प्रदेशका मुख्यमन्त्री खगराज अधिकारीले गर्नुभएको थिए। उद्घाटन समारोहमा बोल्डै मुख्यमन्त्री अधिकारीले नागरिकका सरोकारको सवाललाई गम्भीरता पूर्वक लिने बताउनुभयो। उहाले नागरिकलाई समृद्ध बनाउन, यस प्रदेशमा रोजगारीका अवसरहरू खोजे, सुशासन कायम गराउने, महिला हिंसा न्यूनिकरण, बाल अधिकार शुनिश्चितता लागायत जलवायु परिवर्तनका लागायतका क्षेत्रमा काम गर्न आफ्नो सरकारले आवश्यक कदम चाल्दै बताउनु भयो। विशेष अतिथी सामाजिक बिकास मन्त्री सीता सुन्दासले सर्विधान र कानुनमा भएका ब्यवस्थाहरूलाई

कार्यान्वयन गर्न सरकार र गैरसरकारी संस्थाहरूले सहकारी गर्नुपर्ने बताउनु भयो। उहाले गैरसरकारी संस्थाहरूले सरकार समेतलाई सहयोग गरेको हुदा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको बताउनु भयो।

नेपाली कांग्रेस गण्डकी प्रदेशका सभापति शुक्रबार शर्माले गैरसरकारी संस्थाले उठाएका विषयहरू हामी सबैको साभा विषय भएकोले पुरा गर्न दायित्व आप्नो दलको समेत हेको बताउनु भयो। गैसस महासंघका केन्द्रिय अध्यक्ष राम प्रसाद सुवेदीले गैरसरकारी संस्थाहरू राजनीतिक दल र राज्य कै सहयोगी भएकोले विपदको अवस्थामा अग्रपंतीमा समेत हेको काम गर्ने हुदा राज्यले बिभेदपूर्ण नजरले हेर्न नहुने बताउनु भयो। गैसस महासंघका भूमिका बारे छलफल भएको छ। मानव अधिकारको अवस्था र

भद्राई, मानवअधिकार एलायन्सका बिदु सुवेदी, गण्डकीका अध्यक्ष गोपाल खड्का, कोपिला नेपालका अध्यक्ष बिना सिलवाल, गैसस महासंघ गण्डकीका महासचिव शिवप्रसाद शर्मा, नानीमाया थापा, उत्पीडित समाज सरोकार केन्द्रका धन बहादुर नेपाली लगायतका बक्ताहरूले सम्भावनाले भरिएको गण्डकी प्रदेशको बिकास समूद्रीका लागि सबैले आ आफ्नो ठाउबाट भूमिका खेल्नु पर्ने बताउनु भयो। सो सम्मेलनमा गण्डकी प्रदेशमा रहेका बालबालिका भविश्यका कर्णधार हुन् त्यसकारण बालबालिकाको अवस्थामा अग्रपंतीमा समेत हेको काम गर्ने हुदा राज्यले बिभेदपूर्ण नजरले हेर्न नहुने बताउनु भयो। गैसस महासंघका भूमिका बारे छलफल भएको छ। मानव अधिकारको अवस्था र

गैरसरकारी संस्थाको भूमिका, बालबालिकाको कानुनी अवस्था बाल संक्षणका लागि रणनीतिक योजना बाल सहभागिता, उनीहरूको शिक्षा, स्वास्थ्य लगायतका चुनौतिहरू बारे छलफल हुनेछ। त्यसैगरी यस प्रदेशको महिलाका चुनौति, अवस, समस्या समाधानका लागि सरोकारवाला

कानुनी अवस्था बाल संक्षणका लागि रणनीतिक योजना बाल सहभागिता, उनीहरूको शिक्षा, स्वास्थ्य लगायतका चुनौतिहरू बारे छलफल हुनेछ। त्यसैगरी यस प्रदेशको महिलाका चुनौति, अवस, समस्या समाधानका लागि सरोकारवाला

निकायको भूमिकाको बारे छलफल भएको छ। धरेलु हिंसा कृषि, राजनीतिक, बैदेशिक रोजगारी, कर्मचारी मनोरञ्जन लगायतका क्षेत्रमा काम गर्ने महिलाहरूको समस्या र समाधानका उपाय बारे छलफल भएको छ। अपाइयाता, जेठ नागरिकको अवस्था बारे छलफल भएको छ। त्यसैगरी लैंगिक अल्पसंख्यक, तेस्रो लिङ्गाका क्षेत्रमा सुधार, मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धित समस्या, जस्ता विषय बारे छलफल भएको थिए। साथै बिकास सुधासन प्रवर्धन, विपद जाखिम, जलायु परिवर्तनको प्रभाव र यसको न्यूनीकरण, अनुकूलन खेती, दिगो बिकास लक्ष्य कार्यान्वयनका चरणहरू र हाल सम्पादन प्रयासहरू तथा उपलब्धी, नागरिक संथाको भूमिका बारे छलफल हुनेभएको छ।

कार्यक्रममा प्रमुख अतिथी घरपोजोड, गाँउपालिका अध्यक्ष मोहन सिंह लालचन तथा पोखरा महानगरपालिका ९ का

बडा अध्यक्ष दिपेन्द्रमसानीले स्वास्थ्य वातावरण र पर्यटनको क्षेत्रमा साईकल सिटीलाई अगाडी बढाउनुपर्नेमा जोड दिएका थिए।

कार्यक्रममा पूर्व अध्यक्ष एवं सल्लाहाकार प्रकाश बजाचार्य, निरज थापा, श्याम कृष्ण श्रेष्ठ लगायतले बोलेका थिए। साईकल सिटीकाका बार्को थिएका थिए।

पुरुष तर्फ ९ र महिला तर्फ ६ वर्टा तौल समुहमा प्रतिष्ठार्थी हुने भएको संघ कास्कीका अध्यक्ष सुमन कुमार श्रेष्ठले बताउनु भयो। प्रतियोगितामा १२ जना महिला तथा १८ जना पुरुष बक्सर खेलाडीहरूले नगद, प्रमाणपत्र र पदक प्राप्त गर्ने भएको उहाले बताउनु भयो।

प्रतियोगितामा विजेतालाई २० हजार, उपविजेतालाई १० हजार नगद, पुरस्कार वितरण गरिने भएको उहाले बताउनु भयो। प्रतियोगितामा १२ जना महिला तथा १८ जना पुरुष बक्सर खेलाडीहरूले नगद, प्रमाणपत्र र पदक प्राप्त गर्ने भएको उहाले बताउनु भयो।

यस्ता प्रतियोगिताले पोखराको खेल पर्यटनको प्रबर्द्धन हुने संघको केन्द्रीय उपाध्यक्ष गणेश बहादुर भद्राईले बताउनु भयो। प्रतियोगितामा देश भरका राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय खेलाडीहरू सहभागी हुने भएका छन्।

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, ११ जेठ

पोखरा बॅक्सिड च्याम्पियनसिप यही जेठ १७ देखि पोखरा महानगरपालिका ९ का

प्रतियोगितामा विजेतालाई २० हजार, उपविजेतालाई १० हजार नगद, पुरस्कार वितरण गरिने भएको उहाले बताउनु भयो।

पोखरा महानगरपालिकाको आयोजना तथा कास्की जिल्ला बॅक्सिड संघ तथा नेपाल बॅक्सिड महासंघको व्यवस्थापनमा यही जेठ १७ गते देखि उक्त प्रतियोगिता हुने भएको शुक्रबार पोखरामा आयोजित पत्रकार भेटाहाट कार्यक्रममा जानकारी गराईएको हो। यही जेठ १८ गते सम्पादन प्रयासहरू तथा उपलब्धी, नागरिक संथाको भूमिका बारे छलफल हुनेभएको छ।

प्रतियोगितामा विजेतालाई २० हजार, उपविजेतालाई १० हजार नगद, पुरस्कार वितरण गरिने भएको उहाले बताउनु भयो।

प्रतियोगितामा विजेतालाई २० हजार, उपविजेतालाई १० हजार नगद, पुरस्कार वितरण गरिने भएको उहाले बताउनु भयो।

प्रतियोगितामा विजेतालाई २० हजार, उपविजेतालाई १० हजार नगद, पुरस्कार वितरण गरिने भएको उहाले बताउनु भयो।

प्रतियोगितामा विजेतालाई २० हजार, उपविजेतालाई १० हजार नगद, पुरस्कार वितरण गरिने भएको उहाले बताउनु भयो।

प्रतियोगितामा विजेतालाई २० हजार, उपविजेतालाई १० हजार नगद, पुरस्कार वितरण गरिने भएको उहाले बताउनु भयो।

प्रतियोगितामा विजेतालाई २० हजार, उपविजेतालाई १० हजार नगद, पुरस्कार वितरण गरिने भएको उहाले बताउनु भयो।

प्रतियोगितामा विजेतालाई २० हजार, उपविजेतालाई १० हजार नगद, पुरस्कार वितरण गरिने भएको उहाले बताउनु भयो।

प्रतियोगितामा विजेतालाई २० हजार, उपविजेतालाई १० हजार नगद, पुरस्कार वितरण गरिने भएको उहाले बताउनु भयो।

प्रतियोगितामा विजेतालाई २० हजार, उपविजेतालाई १० हजार नगद, पुरस्कार वितरण गरिने भएको उहाले बताउनु भयो।

प्रतियोगितामा विजेतालाई २० हजार, उपविजेतालाई १० हजार नगद, पुरस्कार वितरण गरिने भएको उहाले बताउनु भयो।

प्रतियोगितामा विजेतालाई २० हजार, उपविजेतालाई १० हजार नगद, पुरस्कार वितरण गरिने भएको उहाले बताउनु भयो।

प्रतियोगितामा विजेतालाई २० हजार, उपविजेतालाई १० हजार नगद, पुरस्कार वितरण गरिने भएको उहाले बताउनु भयो।

प्रतियोगितामा विजेतालाई २० हजार, उपविजेतालाई १० हजार नगद, पुरस्कार वितरण गरिने भएको उहाले बताउनु भयो।

प्रतियोगितामा विजेतालाई २० हजार, उपविजेतालाई १० हजार नगद, पुरस्कार वितरण गरिने भएको उहाले बताउनु भयो।

प्रतियोगितामा विजेतालाई २० हजार, उपविजेतालाई १० हजार नगद, पुरस्कार वितरण गरिने भएको उहाले बताउनु भयो।

प्रतियोगितामा विजेतालाई २० हजार, उपविजेतालाई १० हजार नगद, पुरस्कार वितरण गरिने भएको उहाले बताउनु भयो।

प्रतियोगितामा विजेतालाई २० हजार, उपविजेतालाई १० हजार नगद, पुरस्कार वितरण गरिने भएको उहाले बताउनु भयो।

प्रतियोगितामा विजेतालाई २० हजार

गर्मी मौसममा आँखाको समस्या

डा. रोहित शैजु

आँखा प्रकृतिले मानिसलाई दिएको अमूल्य अंग हो। मानव शरीरमा सबै अंगको आ-आफै महत्व भए पनि आँखाको महत्व अरुभन्दा महत्वपूर्ण छ।

सामान्य हेलचेक्याइँले पनि आँखाको ज्योति गुम सक्छ। आँखामा देखिने कुनै पनि समस्यालाई सामान्यरूपमा लिनु हुँदैन। गर्मी मौसममा आँखाको समस्या बढी देखिने हुनाले अस्पतालमा बिरामीको संख्यामा पनि बढ्ने गर्छ यस्तो बेला प्रायः जसो आँखा चिलाउने, पाक्ने, रातो हुनेजस्ता समस्या धेरै नै पाइङ्गा १४/१५ वर्षका बच्चामा आँखा चिलाउने रोग गर्नीसँगै सुरु हुँछ। गर्मी सकिएर चिसो मौसमको सुरुवात हुगासाथ ठीक हुँछ।

आँखाको समस्या देखिँदा सुरुको अवस्थामा रातो देखिन्छ। त्यसपछि आँखाबाट धागोजस्तो लामो चिप्रा आउने, उज्जालोमा हर्ने समस्या हुने र चिलाउने हुँचा यसलाई सिजनल एलर्जीक कन्जन्ट्रेभाइटिस भनिन्छ। यो कुनै कीटाणुको कारण नभई वातावरणसँगै आँखामा आउने समस्या हो। गर्मी मौसममा धुलो, धुँवा, बढी हुने तथा रुखमा फुल फुलेर भर्ने हुनाले पनि एलर्जी बढी देखा पर्छ। यसका कारण आँखा चिलाउने, रातो देखिने, चिप्रा आउने, आँखा मैलो हुनुका साथै नानीमा समेत सेतो दाग देखा पर्नसक्छ। जसका कारण

कहिलेकाही नानीमा संक्रमणमा भई दृष्टिसमेत गुम सक्छ। आँखा चिलाउने रोगका लागि लामो समयसम्मएलीएलर्जीक आईड्रूप्स प्रयोग गर्नुपर्ने हुँछ। एलर्जीक कन्जन्ट्रेभाइटिसलाई समयमै उपचार गरिएन भने आँखाको नानीको आकारलाई परिवर्तन गर्छ। आकार परिवर्तन भैसकेपछि आँखाको दृष्टि कम हुँछ। यो ठाक भेषपन नानीमा खत बनाउछ र पछि गएर दृष्टि नष्ट हुँचा यसबाट बचाउन सुरुकै अवस्थामा उपचार गर्ने जस्ती हुँछ। आँखा पाक्ने रोग गर्मी मौसममा बढ्ने गर्छ। आँखाको सबैभन्दा बाहिरी फिल्ली रातो भई सुनिन्छ। यसमा आँखालाई असर गर्ने हुँचा वातावरणमा धुलो, धुँवाको मात्रा बढी हुनाले आँशु चाँडै बाफ बनेर जाने हुँदा सुख्खा हुने हुँचा यसबाट बच्न धुलो, धुँवाबाट बच्नका साथै बाहिरी वातावरणमा काम गर्दा कालो चस्मा वा भाइजरको प्रयोग गर्नु रामो हुँछ। सर्वप्रथम सुख्खा आँखाको समस्या हुने व्यक्तिले आफूले काम गर्ने वातावरण परिवर्तन गर्न जरूरी हुँछ। कम्प्युटर चलाउँदा चिकित्सकको

सल्लाह बिना आफै औषधि प्रयोग गर्दा कहिलेकाही थप संक्रमण भई अन्धोपनसमेत निम्नातन सक्छ।

गर्मीमा आँखा सुख्खा हुने समस्या पनि धेरै तै पाईन्छ। जिति गर्मी बढ्दै जान्छ, त्यति नै आँखामा सुख्खापन आउछ। आँखाले नजीकाबाट केन्द्रित भएर गर्ने जस्ता कम्प्युटर, ल्यापटप, टिभी हेर्ने जस्ता कार्यमा बढी आँखा सुख्खा हुने हुँचा यस्तो कार्यमा आँखाले एकनासले हेर्ने, फिक्माई कम हुने हुँदा रामो हुने हुँच। साथै गर्मी मौसममा धुलो धुँवा बढी उझे उज्जालोमा हर्ने हुँदा वातावरणमा धुलो, धुँवाको मात्रा बढी हुनाले आँशु चाँडै बाफ बनेर जाने हुँदा सुख्खा हुने हुँचा यसबाट बच्न धुलो, धुँवाबाट बच्नका साथै बाहिरी वातावरणमा काम गर्दा कालो चस्मा वा भाइजरको प्रयोग गर्नु रामो हुँछ। सर्वप्रथम सुख्खा आँखाको समस्या हुने व्यक्तिले आफूले काम गर्ने वातावरण परिवर्तन गर्न जरूरी हुँछ। यसबाट बालबालिकाका बढी प्रभावित हुँन्छ। आँखा रातो भई सुनिन्ने, आँसु धेरै बनेर, चिप्रा आई आँखा टालिने, ढुले र धमिलो देखिने हुँचा यो एककासी देखिनुका साथै एकाबाट अर्को व्यक्तिमा सजिलै सर्ने हुँछ।

साभार: स्वास्थ्य खबर

कानात्मकी कानात्मितालाई

विमानस्थलमा भव्य स्वास्थ्य बाहार

रासस

काठमाडौं, ११ जेठ

सर्वोच्च शिखर संगरमाथाको ३०४५ पटक सफल आरोहण गरेर विश्व कीर्तिमान कायम गरेका कामिरिता शेर्पा आरोहण सक्रेत्र शुक्रबार काठमाडौं क्षेत्रमा भन्नुभयो। जिल्लामा एक लाख पाँच सय एक हेक्टर जमिनमा वन फैलिएको छ। जिल्लाको ३३ हजार नौ सय नौ हेक्टरमा पाँच सय २७ सामुदायिक वन छन्।

लुकलाबाट एक घर, तीन गोठ जलेको थियो भने दुई भैंसी, तीन गाई, पाँच बाया मरेका थिए। ताराखोला गाउँपालिका-१ रिश्त राष्ट्रिय वनमा लागेको डेलोबाट तीन घर, पाँच गोठ, छ बाया, दुई भैंसी, एक रोगा थिए।

“जिल्लाली जनावर परिमिती छन्, केही वस्तीमा छिरेका पाएका छौं, जनावारको क्षतिको तथ्याद्वय सइकलन गर्न सकिएको छैन”, पन्थीले भन्नुभयो। जिल्लामा डेलोबाट एक घर, तीन गोठ जलेको थियो भने दुई भैंसी, तीन गाई, पाँच बाया मरेका थिए। ताराखोला गाउँपालिका-१ रिश्त राष्ट्रिय वनमा लागेको डेलोबाट तीन घर, पाँच गोठ, छ बाया, दुई भैंसी, एक रोगा थिए।

ताराखोला गाउँपालिका-२ रिश्त रानीवन सम्पुर्णिका वनमा वैशाख १३ गते लागेको डेलोबाट एकजनाको मृत्यु, दुई घाइते भएका थिए। बागलुडू नारापालिका-१२ अमलाचौर हिलेजुके सामुदायिक वनमा वैशाखको १९ गते गतो धेरै परिवर्तन गर्न सक्छ।

उपाध्याय रेग्मी र विश्वप्रकाश लामिछेनेलाई दीर्घ पत्रकारिता सम्मान अर्पण गर्न लागेको हो।

पत्रकारिता क्षेत्रमा पुच्याएको अनुलोदी योगदानको उच्च करद गर्दै सम्मान गर्न लागेएको पत्रकार महासंघ कास्कीकी अध्यक्ष विमला भण्डारीले जानकारी दिइन्। नेपाल पत्रकार महासंघ कास्कीको संस्थान विकासका साथै पत्रकारिता क्षेत्रको समग्र उन्नयनमा लागो समयदेखि उहाँहरूले योगदान दिनुभएको छ।

त्यसैले हामीले उहाँहरूलाई सम्मान गर्न लागेको हौं, उनले भनीन्। उनीहरूलाई नेपाल पत्रकार महासंघ कास्कीको १७ औं साधारण सभा उहाँहरूले योगदान प्रथम राष्ट्रिय तिट डा. रामवरण यादवको उपस्थितीमा सम्मान अर्पण गरिने अध्यक्ष भण्डारीले जानकारी दिइन्।

त्यसैले हामीले उहाँहरूलाई सम्मान गर्न लागेको हौं, उनले भनीन्। उनीहरूलाई नेपाल पत्रकार महासंघ कास्कीको १७ औं साधारण सभा १२ औं अधिवेशनको अवसरमा शनिवार नेपालका प्रथम राष्ट्रिय तिट डा. रामवरण यादवको उपस्थितीमा सम्मान अर्पण गरिने अध्यक्ष भण्डारीले जानकारी दिइन्।

त्यसैले हामीले उहाँहरूलाई सम्मान गर्न लागेको हौं, उनले भनीन्। उनीहरूलाई नेपाल पत्रकार महासंघ कास्कीको १७ औं साधारण सभा १२ औं अधिवेशनको अवसरमा शनिवार नेपालका प्रथम राष्ट्रिय तिट डा. रामवरण यादवको उपस्थितीमा सम्मान अर्पण गरिने अध्यक्ष भण्डारीले जानकारी दिइन्।

त्यसैले हामीले उहाँहरूलाई सम्मान गर्न लागेको हौं, उनले भनीन्। उनीहरूलाई नेपाल पत्रकार महासंघ कास्कीको १७ औं साधारण सभा १२ औं अधिवेशनको अवसरमा शनिवार नेपालका प्रथम राष्ट्रिय तिट डा. रामवरण यादवको उपस्थितीमा सम्मान अर्पण गरिने अध्यक्ष भण्डारीले जानकारी दिइन्।

त्यसैले हामीले उहाँहरूलाई सम्मान गर्न लागेको हौं, उनले भनीन्। उनीहरूलाई नेपाल पत्रकार महासंघ कास्कीको १७ औं साधारण सभा १२ औं अधिवेशनको अवसरमा शनिवार नेपालका प्रथम राष्ट्रिय तिट डा. रामवरण यादवको उपस्थितीमा सम्मान अर्पण गरिने अध्यक्ष भण्डारीले जानकारी दिइन्।

त्यसैले हामीले उहाँहरूलाई सम्मान गर्न लागेको हौं, उनले भनीन्। उनीहरूलाई नेपाल पत्रकार महासंघ कास्कीको १७ औं साधारण सभा १२ औं अधिवेशनको अवसरमा शनिवार नेपालका प्रथम राष्ट्रिय तिट डा. रामवरण यादवको उपस्थितीमा सम्मान अर्पण गरिने अध्यक्ष भण्डारीले जानकारी दिइन्।

त्यसैले हामीले उहाँहरूलाई सम्मान गर्न लागेको हौं, उनले भनीन्। उनीहरूलाई नेपाल पत्रकार महासंघ कास्कीको १७ औं साधारण सभा १२ औं अधिवेशनको अवसरमा शनिवार नेपालका प्रथम राष्ट्रिय तिट डा. रामवरण यादवको उपस्थितीमा सम्मान अर्पण गरिने अध्यक्ष भण्डारीले जानकारी दिइन्।

त्यसैले हामीले उहाँहरूलाई सम्मान गर्न लागेको हौं, उनले भनीन्। उनीहरूलाई नेपाल पत्रकार महासंघ कास्कीको १७ औं साधारण सभा १२ औं अधिवेशनको अवसरमा शनिवार नेपालका प्रथम राष्ट्रिय तिट डा. रामवरण यादवको उपस्थितीमा सम्मान अर्पण गरिने अध्यक्ष भण्डारीले जानकारी दिइन्।

त्यसैले हामीले उहाँहरूलाई सम्मान गर्न लागेको हौं, उनले भनीन्। उनीहरूलाई नेपाल पत्रकार महासंघ कास्कीको १७ औं साधारण सभा १२ औं अधिवेशनको अवसरमा शनिवार नेपालका प्रथम राष्ट्रिय तिट डा. रामवरण यादवको उपस्थितीमा सम्मान अर्पण गरिने अध्यक्ष भण्डारीले जानकारी दिइन्।

त्यसैले हामीले उहाँहरूलाई सम्मान गर्न लागेको हौं, उनले भनीन्। उनीहरूलाई नेपाल पत्रकार महासंघ कास्कीको १७ औं साधारण सभा १२ औं अधिवेशनको अवसरमा शनिवार नेपालका प्रथम राष्ट्रिय तिट डा. रामवरण यादवको उपस्थितीमा सम्मान अर्पण गरिने अध्यक्ष भण्डारीले जानकारी दिइन्।

भिरमा मह काटेको छायाइकन गर्न तेशनल जियोग्राफी टोली म्यान्दीमा

रासस

म्यादी ११ जेठ

भिर महको निकालेको दृश्य छायाइकन गर्न नेशनल जियोग्राफीको टोलीसहित स्पेन र जर्मनीका नागरिक गरी १६ जना विदेशी पर्यटक म्यान्दीको धवलागिरि गाउँपालिका-२ लुलाडको खबाड भिर पुगेका छन्।

देखा आठ नै सिरिङ्गा हुने कहालीलाग्दो पहरामा भिर मह निकालिरहेको दृश्यको छायाइकनसँगै नेपालीको सौर्य प्रचाप्रसार गर्न उद्देश्यका साथ विदेशीको टोली आएको धवलागिरि गाउँपालिका-२ का वडाध्यक्ष अक्रप्रसाद विकले राससलाई बताउनुभयो।

टोलीले हल्केलामा जउन राखेर डोरी (परड) मा भुन्डेऱ यारीको चाका नजिक पुगेर मह निकालेमा भिर मह निकालिरहेको दृश्यको छायाइकनसँगै नेपालीको सौर्य प्रचाप्रसार गर्न उद्देश्यका साथ विदेशीको टोली आएको धवलागिरि गाउँपालिका-२ का वडाध्यक्ष अक्रप्रसाद विकले राससलाई बताउनुभयो।

टोलीले हल्केलामा जउन राखेर डोरी (परड) मा भुन्डेऱ

मेहनत धैरे लाने भएकाले एउटा भिरमा दिनभरि खर्चिनुपर्छ।

झण्डै पाँच सयदेखि एक हजार पाँच सय मिटर उचाइका पहरामा पुगेर गाउँका मोतिप्रसादसहितको टोलीले मह निकालेमा गरेका छन्। गाउँपालिका उपाध्यक्ष पुनले धवलागिरिलाई 'हनी हन्टिङ'का लागि प्रख्यात ठाउँका रूपमा चिनाउन विदेशी टोलीको आगमनले सहज भएको बताउनुभयो।

ग्रामीण पर्यटन प्रवरद्धनमा मह सिकाले टेवा पुने उहाँले बताउनुभयो। "पर्यटन प्रवरद्धनमा यो टोलीबाट सहयोगको आश्वासन प्राप्त भएको छ, हामीले पनि अबका दिनमा मह सिकालाई विशेष बनाउनेछौं", उपाध्यक्ष पुनले भन्नुभयो।

मौरीपालन:

स्याइजाको वालिड नगरपालिका-११ डौवाका श्यामप्रसाद अर्यालले व्यावसायिक रूपमा गर्नुभएको मौरीपालन। तस्विर : तोलाकान्त बगाले/रासस

निलगिरि र अन्तपूर्ण हिमाल काग-भुषुण्डीको निवासस्थल

रासस

म्यादी ११ जेठ

हिमालपारिको जिल्ला मुस्ताङमा अवस्थित निलगिरि र म्यान्दीमा पर्ने अन्तपूर्ण हिमाल निजको भूगोल पौराणिक पात्र (ऋषि) काग-भुषुण्डीको निवासस्थल रहेको छ।

धार्मिकग्रन्थ र संस्कृत साहित्यमा निलगिरि र अन्तपूर्ण हिमालबीचको भागमा भविष्यद्व्रष्टा सन्त (ऋषि) काग-भुषुण्डी द्वापर युगमा यही आएर बसेका वर्णन गरिएकाले यस क्षेत्रलाई काग-भुषुण्डीको निवास क्षेत्रका रूपमा व्याख्या गरिएको संस्कृतविद डा जगमान गुरुड (दोलखास्थित चरणावती त्रिवेणीधारा विकास तथा प्रवर्द्ध धन सङ्कले गुरुडलाई नेपाल ऋषिको उपाधिले समान गरेको छ) ले बताउनुभयो।

संस्कृत साहित्यका महाकविकालीदासले आफ्नो कृति 'कुमारसभव'मा 'अस्त्युतस्यां दिशं देवतात्मा हिमालयो नाम नगाधिराजः' अर्थात् उत्तर दिशामा देवतास्वरूपका हिमालय नामका पर्वतराजहरू विजामान छन् भने वर्णन गरेका छन्।

भारतीय संस्कृत र साहित्यका महाकवि गोस्वामी तुलसीदासले श्रीराम चरित्रमानसमा पनि काग-भुषुण्डीको निवास नीलपर्वत (नीलगिरि हिमाल) भएको उल्लेख

गर्दै यो हिमालको महिमा गान गर्नुभएको छ। काग-भुषुण्डीलाई कागस्वरूपका एक सन्त ज्ञानी ऋषि मानिन्छ। नेपाल ऋषि प्राध्यापक डा गुरुडले श्रीराम चरित्रमानसमा निलगिरि हिमाल परिसरको सुन्दर बनजङ्गल, पवित्र नदी, सरोवर र स्वर्णमय पर्वत शिखरको वर्णन गरिएकाले यस क्षेत्रलाई काग-भुषुण्डी भएको छ।

उहाँको अनुसार उत्तरी म्यान्दीको अन्तपूर्ण गाउँपालिका-४, नारच्याडमा पर्ने अन्तपूर्ण प्रथम हिमालको आधारशिवर नजिकै पञ्चकुण्ड ताल र ताल नजिकै काग-भुषुण्डी ऋषिले तपस्या गरेको उहाँले बताउनुभयो।

को थिए काग-भुषुण्डी ? श्रीराम चरित्रमानसमा उल्लेख भएनुसार कागको रूपमा देखिने काग-भुषुण्डी भगवान् श्रीरामका परमभक्त हुन्। "वनजङ्गलचाहिँ त्यहाँका देवदारका जङ्गल हुन्। सरोवरचाहिँ दामोदरकुण्ड हो"। निलगिरिबाट दामोदरकुण्डसम्मको भूभाग मुक्तिक्षेत्र हो", डा गुरुडले भन्नुभयो। उहाँका अनुसार अन्तका काग काला र साना हुन्छन् भने दामोदरकुण्डका काग सेता र दूला हुन्छन्। दामोदरकुण्डमा पाइने यी सेता कागलाई अहिले पनि काग-

भुषुण्डीको स्वरूप पनिने उहाँको भनाइ छ। मधेस र पहाड़खण्डमा पाइने कुश दामोदरकुण्डमा उम्रेको पाइन्छ। दामोदरकुण्डका सेता काग र त्यहाँ उम्रेका कुश नेपाललाई प्रकृतिको बरदान भएको उहाँले बताउनुभयो।

गर्दै यो हिमालको महिमा गान गर्नुभएको छ। काग-भुषुण्डीलाई कागस्वरूपका एक सन्त ज्ञानी ऋषि मानिन्छ। नेपाल ऋषि प्राध्यापक डा गुरुडले श्रीराम चरित्रमानसमा निलगिरि हिमाल परिसरको सुन्दर बनजङ्गल, पवित्र नदी, सरोवर र स्वर्णमय पर्वत शिखरको वर्णन गरिएको छ।

उहाँको अनुसार उत्तरी म्यान्दीको अन्तपूर्ण गाउँपालिका-४, नारच्याडमा पर्ने अन्तपूर्ण प्रथम हिमालको आधारशिवर नजिकै पञ्चकुण्ड ताल र ताल नजिकै काग-भुषुण्डी ऋषिले तपस्या गरेको उहाँले बताउनुभयो।

को थिए काग-भुषुण्डी ? श्रीराम चरित्रमानसमा उल्लेख भएनुसार कागको रूपमा देखिने काग-भुषुण्डी भगवान् श्रीरामका परमभक्त हुन्। "वनजङ्गलचाहिँ त्यहाँका देवदारका जङ्गल हुन्। सरोवरचाहिँ दामोदरकुण्ड हो"। निलगिरिबाट दामोदरकुण्डसम्मको भूभाग मुक्तिक्षेत्र हो", डा गुरुडले भन्नुभयो। उहाँका अनुसार अन्तका काग काला र साना हुन्छन् भने दामोदरकुण्डका काग सेता र दूला हुन्छन्। दामोदरकुण्डमा पाइने यी सेता कागलाई अहिले पनि काग-

भुषुण्डीको स्वरूप पनिने उहाँको भनाइ छ। मधेस र पहाड़खण्डमा पाइने कुश दामोदरकुण्डमा उम्रेको पाइन्छ। दामोदरकुण्डमा पाइने यी सेता कागलाई प्रकृतिको बाध्यकालीन रूपमा बनाइ राखिएको छ।

को थिए काग-भुषुण्डी ? श्रीराम चरित्रमानसमा उल्लेख भएनुसार कागको रूपमा देखिने काग-भुषुण्डी भगवान् श्रीरामका परमभक्त हुन्। "वनजङ्गलचाहिँ त्यहाँका देवदारका जङ्गल हुन्। सरोवरचाहिँ दामोदरकुण्ड हो"। निलगिरिबाट दामोदरकुण्डसम्मको भूभाग मुक्तिक्षेत्र हो", डा गुरुडले भन्नुभयो। उहाँका अनुसार अन्तका काग काला र साना हुन्छन् भने दामोदरकुण्डका काग सेता र दूला हुन्छन्। दामोदरकुण्डमा पाइने यी सेता कागलाई अहिले पनि काग-

भुषुण्डीको स्वरूप पनिने उहाँको भनाइ छ। मधेस र पहाड़खण्डमा पाइने कुश दामोदरकुण्डमा उम्रेको पाइन्छ। दामोदरकुण्डमा पाइने यी सेता कागलाई प्रकृतिको बाध्यकालीन रूपमा बनाइ राखिएको छ।

को थिए काग-भुषुण्डी ? श्रीराम चरित्रमानसमा उल्लेख भएनुसार कागको रूपमा देखिने काग-भुषुण्डी भगवान् श्रीरामका परमभक्त हुन्। "वनजङ्गलचाहिँ त्यहाँका देवदारका जङ्गल हुन्। सरोवरचाहिँ दामोदरकुण्ड हो"। निलगिरिबाट दामोदरकुण्डसम्मको भूभाग मुक्तिक्षेत्र हो", डा गुरुडले भन्नुभयो। उहाँका अनुसार अन्तका काग काला र साना हुन्छन् भने दामोदरकुण्डका काग सेता र दूला हुन्छन्। दामोदरकुण्डमा पाइने यी सेता कागलाई अहिले पनि काग-

भुषुण्डीको स्वरूप पनिने उहाँको भनाइ छ। मधेस र पहाड़खण्डमा पाइने कुश दामोदरकुण्डमा उम्रेको पाइन्छ। दामोदरकुण्डमा पाइने यी सेता कागलाई प्रकृतिको बाध्यकालीन रूपमा बनाइ राखिएको छ।

को थिए काग-भुषुण्डी ? श्रीराम चरित्रमानसमा उल्लेख भएनुसार कागको रूपमा देखिने काग-भुषुण्डी भगवान् श्रीरामका परमभक्त हुन्। "वनजङ्गलचाहिँ त्यहाँका देवदारका जङ्गल हुन्। सरोवरचाहिँ दामोदरकुण्ड हो"। निलगिरिबाट दामोदरकुण्डसम्मको भूभाग मुक्तिक्षेत्र हो", डा गुरुडले भन्नुभयो। उहाँका अनुसार अन्तका काग काला र साना हुन्छन् भने दामोदरकुण्डका काग सेता र दूला हुन्छन्। दामोदरकुण्डमा पाइने यी सेता कागलाई अहिले पनि काग-

भुषुण्डीको स्वरूप पनिने उहाँको भनाइ छ। मधेस र पहाड़खण्डमा पाइने कुश दामोदरकुण्डमा उम्रेको पाइन्छ। दामोदरकुण्डमा पाइने यी सेता कागलाई प्रकृतिको बाध्यकालीन रूपमा बनाइ राखिएको छ।

को थिए काग-भुषुण्डी ? श्रीराम चरित्रमानसमा उल्लेख भएनुसार कागको रूपमा देखिने काग-भुषुण्डी भगवान् श्रीरामका परमभक्त हुन्। "वनजङ्गलचाहिँ त्यहाँका देवदारका जङ्गल हुन्। सरोवरचाहिँ दामोदरकुण्ड हो"। निलगिरिबाट दामोदरकुण्डसम्मको भूभाग मुक्तिक्षेत्र हो", डा गुरुडले भन्नुभयो। उहाँका अनुसार अन्तका काग काला र साना हुन्छन् भने दामोदरकुण्डका काग सेता र दूला हुन्छन्। दामोदरकुण्डमा पाइने यी सेता कागलाई अहिले पनि काग-

भुषुण्डीको स्वरूप पनिने उहाँको भनाइ छ। मधेस र पहाड़खण्डमा पाइने कुश दामोदरकुण्डमा उम्रेको पाइन्छ। दामोदरकुण्डमा प